

Protokół nr X/2015

z sesji Rady Miejskiej w Ziębicach, która odbyła się dnia 19 czerwca 2015r.
w sali widowiskowej Ziębickiego Centrum Kultury z okazji uczczenia 25 rocznicy odrodzenia
samorządu terytorialnego w Polsce.

Otwarcie obrad: 15:05

Zakończenie obrad: 17:01

Obecni radni: 14

Nieobecni radni:

– Artur Piekarski,

Ponadto w sesji uczestniczyli:

- senator RP – Stanisław Jurczewicz,
- poseł RP – Teresa Świło,
- poseł RP – Anna Zalewska,
- starosta powiatu ząbkowickiego – Roman Fester
- vice starosta powiatu ząbkowickiego – Mariusz Szpilarewicz,
- radni powiatu Ząbkowickiego tj. Teresa Markowska, Kazimierz Piątkowski, Wiesław Jabłoński,
- burmistrz Ziębic – Alicja Bira,
- zastępca Burmistrza – Janina Lacel,
- skarbnik Gminy – Katarzyna Bajzert – Tokar,
- byli burmistrzowie i ich zastępcy poprzednich kadencji tj. Ryszard Nowak, Adam Koziół, Tadeusz Wolski, Tadeusz Mazurek, Antoni Herbowski i Edward Cymbała,
- dyrektorzy i przedstawiciele szkół z gminy Ziębice,
- byli radni poprzednich kadencji,
- byli sołtysi poprzednich kadencji,
- sołtysi Gminy Ziębice,
- mieszkańcy.

1. Otwarcie sesji.

Przewodnicząca Rady Miejskiej M. Majewska-Stolarek otworzyła obrady X sesji Rady Miejskiej w Ziębicach. Odsłuchano hymn państwowy. Przewodnicząca Rady przywitała zgromadzonych.

Wysłuchano także hymnu Ziębic.

2. Stwierdzenie prawomocności obrad.

Przewodnicząca Rady Miejskiej M. Majewska-Stolarek stwierdziła, że w sesji uczestniczy 14 radnych, co na ogólną liczbę 15 radnych stanowi quorum niezbędne do podejmowania prawomocnych decyzji.

3. Wyznaczenie sekretarza obrad.

Przewodnicząca Rady Miejskiej M. Majewska-Stolarek wyznaczyła na sekretarza obrad radnego Krzysztofa Lisowskiego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej M. Majewska-Stolarek powiedziała, że przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji Rady Miejskiej w Ziębicach nastąpi na kolejnej najbliższej zwyczajnej sesji.

4. Przyjęcie porządku obrad.

Rada Miejska w Ziębicach w obecności 14 radnych 14 głosami „za”, 0 głosami „przeciw” i przy 0 głosach „wstrzymujących się” przyjęła porządek obrad X Sesji Rady Miejskiej w Ziębicach.

6. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie w **uczczenia 25 rocznicy odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce.**

Projekt uchwały odczytała Przewodnicząca Rady Miejskiej, po czym zarządziła głosowanie nad przyjęciem projektu uchwały.

Rada Miejska w Ziębicach w obecności 14 radnych 14 głosami „za”, 0 głosami „przeciw” i przy 0 głosach „wstrzymujących się” przyjęła uchwałę nr X/52/2015 **w sprawie w uczczenia 25 rocznicy odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce.**

7. Krótki rys historyczny samorządności.

Przewodnicząca Rady Miejskiej M. Majewska-Stolarek opowiedziała o historycznym stroju rajcy miejskiego pochodzącym z I poł. XVII wieku, w którym była ubrana i przedstawiła pokrótce historię ziemi ziębickej: *„Pierwszym wójtem Ziębic, od lokacji miasta na prawie niemieckim w połowie XIII w., był rycerz Konrad reprezentujący w mieście księcia Henryka III wrocławskiego, który wydał akt lokacyjny miasta. Władza dziedzicznego wójta była stopniowo ograniczana na rzecz rady miejskiej i ławy sądowej. Dokument potwierdzający istnienie w mieście rady miejskiej pochodzi już z końca XIII w., a w 1334 r. mieszczanie ziębiccy mieli już prawo jej wolnego wyboru, ówczesne źródła poświadczają też istnienie siedziby władz miejskich, pierwszego z trzech, ratusza*

miejskiego. Pod koniec średniowiecza mieszczaństwo ziębickie cieszyło się już niemal pełną samodzielnością w rządzeniu miastem. Jeszcze w XIV w. rada miejska z burmistrzem występowała jedynie jako doradcy dziedzicznego wójta będącego reprezentantem władzy książęcej, a w wieku XV rządziła już miastem samodzielnie, przejmując od ławy także władzę sądowniczą nad mieszkańcami. W 1498 roku ostatecznie potwierdzono dokumentem książęcym uprawnienia samorządowe rajców i burmistrza oraz dotychczas nadane im przywileje i statuty cechowe. Można więc przyjąć, iż właśnie wtedy ostatecznie ukształtował się w pełni samodzielny ziębicki samorząd miejski."

Następnie głos zabrał Dyrektor Muzeum Sprzętu Gospodarstwa Domowego w Ziębicach Jarosław Zurawski i przedstawił rys historyczny ziemi ziębickiej.

„Z okazji obchodów 25-lecia samorządności lokalnej w wolnej Polsce, chciałbym przybliżyć Państwu dzieje samorządu lokalnego w naszym kraju, a głównie w mieście i gminie Ziębice po II wojnie światowej.

70 lat temu Ziębice, jak inne miasta i gminy tzw. ziem odzyskanych znalazły się nie tylko w nowej rzeczywistości politycznej, ale przede wszystkim w nowym kraju – Polsce. Na niespotykaną dotychczas w historii skalę, decyzją wielkich mocarstw, nastąpić miała całkowita wymiana ludności zamieszkującej ziemie odzyskane. Stopniowo ludność niemiecka opuszczała te tereny, a na jej miejsce przybywali polscy repatrianci. Sytuacja ta stała się poważnym wyzwaniem dla tworzącej się na tych ziemiach lokalnej administracji pracującej wśród nieznanym sobie, przybyłym z różnych stron Polski i Świata ludzi oraz w zupełnie nieznanym miastach i gminach. Ziębice znalazły się początkowo w obwodzie, później powiecie ząbkowickim Okręgu Śląska Dolnego. Pierwszym starostą powiatowym został pan Tadeusz Mącznik.

Objęcie administracji w Ziębicach przez Polaków nastąpiło już 29 maja 1945 r. po publicznym wiecu ludności polskiej i niemieckiej. Ogromne zasługi w zorganizowaniu administracji na terenie miasta mieli panowie: Wacław Czarnecki - pierwszy polski burmistrz, Tomasz Powroźnik - sekretarz, Tadeusz Krępa, Jan Sykucki i Józef Ślusarczyk. Jesienią drugim burmistrzem mianowano na krótko pana Teofila Tomczyka, a po jego odwołaniu pana Antoniego Michalaka. Obok burmistrza polskiego podobną funkcję, do czasów wysiedlenia, sprawował Niemiec pan Josef Preiss.

Zarząd Miejski w Ziębicach był przez dwa miesiące Ekspozyturą Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śl. Pierwsi jego pracownicy to panowie: Józef Ślusarczyk, Wiktor Tarka, Stefan Wójcik. Władysław Muniak oraz pani Barbara Rosińska. Chętnych do pracy w administracji nie było, gdyż bardziej intratny był handel. Wynagrodzenie pracowników administracji było bardzo niskie i wynosiło 200-400 zł miesięcznie, dla porównania bochenek chleba kosztował ok. 25 zł. Wynagrodzenie wypłacano początkowo w markach niemieckich (relacja 1 zł = 2 marki), a później w złotych polskich.

Zarząd zabezpieczył dokumenty poniemieckie, likwidował hitlerowskie emblematy, zmieniał nazwy ulic i napisy drogowe oraz organizował handel i aprowizację.

Oddział Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Ziębicach, kierowany przez Adama Porębskiego, Lucjana Lewandowskiego i Władysława Grełę, zasiedlił ok. 200 gospodarstw rolnych. Przybywali repatrianci ze wschodu, osadnicy z województw centralnych, a także żony, jeszcze nie zdemobilizowanych żołnierzy, z dziećmi i dobytkiem.

Na podstawie art. 1 i 2 Ustawy z dn. 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania Rad Narodowych, w całej Polsce, a więc i w Ziębicach zaczęły powstawać miejskie i gminne rady narodowe, w tworzenie, których zgodnie z zapisami ustawy miały zaangażować się „wszystkie organizacje i zrzeszenia demokratyczno-niepodległościowe, które zgłosiły swoją działalność we właściwych organach PKWN”. Wykluczało to uczestnictwo w radach organizacji niekoncesjonowanych przez nową władzę ludową, działających poza oficjalnym obiegiem politycznym. Rady Narodowe miały być, zgodnie z art. 17 ustawy, organem kontroli społecznej, a ich organizacja miała być hierarchiczna z najwyższą Krajową Radą Narodową, której podlegały rady wojewódzkie, powiatowe, miejskie i gminne. Nie były więc Rady Narodowe organem samorządności lokalnej, a jedynie legitymizowały pod pozorem stworzenia kontroli społecznej nową władzę. Sytuację prawną rad uregulowano ponownie w ustawie z dn. 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, która w art. 1 potwierdziła, iż Rady Narodowe nie są organem władzy samorządowej lecz stanowią terenowe organy władzy państwowej i choć nadano im szereg uprawnień stanowiących, to zgodnie z art. 25 tej ustawy zwierzchnictwo nad działalnością Rad Narodowych wszystkich szczebli sprawowała Rada Państwa, a więc organ polityczny, co ostatecznie przekreślało jakąkolwiek ideę samorządności Rad Narodowych. Kolejne ustawy modyfikowały przepisy dotyczące działalności Rad, jednak aż do 1990 r. nie były one organami samorządowymi, pozostając podporządkowane, jako jednostki administracji publicznej, politycznej władzy państwowej. Dodatkowo ustanawiając ustawą z dn. 25 stycznia 1958 r. o Radach Narodowych nadzór nad Prezydiami Rad Narodowych Radzie Ministrów, a nadzór nad pracą wydziałów Prezydów Rad Narodowych właściwym ministrom i kierownikom urzędów centralnych, całkowicie zniesiono pozory jakiegokolwiek samorządności Rad, których decyzje były narzucane przez nadzorujący je rząd i Radę Państwa.

Przełomem w tworzeniu samorządu lokalnego - samorządności gminnej w Polsce stała się ustawa z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, która w art. 1 stwierdzała, że mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową, a ilekroć w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium. Ustawa nadawała samorządowej gminie osobowość prawną, delegowała na gminę wykonywanie zadań publicznych na własną odpowiedzialność, a przede wszystkim w art. 3 ust. 1 gwarantowała sądową ochronę

samodzielności gminy. Ustawa ta stała się aktem założycielskim gminnej samorządności w III Rzeczypospolitej, na mocy jej zapisów powołano do życia Rady Gmin, i burmistrzów lub wójtów/prezydentów miast jako organy gminy. Art. 15 ust. 1 ustawy stwierdzał jasno, że organem stanowiącym i kontrolnym gminy jest Rada Gminy, a do jej właściwości należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Tak, 25 lat temu, narodził się w Polsce samorząd gminny, a w oparciu o inne późniejsze ustawy powiatowy oraz wojewódzki. 27 maja 1990 r. odbyły się pierwsze w powojennej Polsce wybory do samorządu lokalnego wszystkich szczebli w tym do Rad Gmin, w wyniku których wybrano 2383 Rady Gmin w tym Radę Miasta i Gminy Ziębice, pierwszą samorządną Radę po II wojnie światowej. Warto przypomnieć nazwiska pierwszych ziębickich samorządowców, byli nimi:

1. *Franciszek Bafia*
2. *Jacek Ciechański,*
3. *Jadwiga Ciosek,*
4. *Andrzej De Ostoja Domaradzki,*
5. *Stanisław Dąbski,*
6. *Józef Efinowicz,*
7. *Tadeusz Grodziski,*
8. *Zbigniew Hajnowski,*
9. *Zdzisław Jakubczyński,*
10. *Krystyna Rozwarzewska,*
11. *Adam Koziol,*
12. *Franciszek Kumasza,*
13. *Elżbieta Limanówka,*
14. *Grażyna Markiewicz,*
15. *Jan Mularczyk,*
16. *Czesław Osiecki,*
17. *Czesław Osiński,*
18. *Bolesław Piękoś,*
19. *Marian Rapacz,*
20. *Jerzy Rejnowski,*
21. *Franciszek Rudek,*
22. *Zdzisław Starościak,*
23. *Jan Stolarek,*
24. *Tadeusz Szczepak,*
25. *Wiesław Walerian*

26. Krystyna Wandzel,
27. Bożena Wołoszczuk – Gorzkowska,
28. Wiesław Żapotoczny,

Nowa Rada wybrała ze swego grona przewodniczącego, którym został pan Wiesław Zapotoczny oraz pierwszego w historii powojennego ziębickiego samorządu burmistrza, pana Ryszarda Nowaka, a także organ wykonawczy samorządu Zarząd Gminy.

Po dekadzie lat 90-tych, zdecydowano, iż to cała społeczność lokalna powinna wybierać organ władzy wykonawczej samorządu czyli wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a jego mandat pochodzący z powszechnych wyborów miał być tak mocny, iż zniesiono instytucję Zarządu Gminy. Na mocy ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta pierwszym burmistrem Ziębic wybranym w 2002 r. przez ogół mieszkańców gminy, w wyborach powszechnych, był pan Tadeusz Wolski. Tym samym znika Zarząd Gminy w miejsce, którego to Burmistrz stał się jednoosobowym samorządowym organem władzy wykonawczej.

Samorządność lokalna znajduje swoje oparcie w głównym akcie prawnym jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., która w art. 16 za jedną z głównych zasad ustrojowych w Polsce uznaje zasadę samorządności. Przed samorządem stanął ogrom zadań, które zgodnie z przytoczonymi przepisami konstytucji samorządowcy muszą rozwiązywać „w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność”. Samorząd lokalny w badaniach opinii publicznej nie cieszy się niestety zbyt dużym zaufaniem, plasując się za szkołą, kościołem i policją, jednak ufa mu, mimo to, aż około połowy mieszkańców naszego kraju, co biorąc pod uwagę trudne zadania, które samorządowcy muszą rozwiązywać, godząc często w sprzeczne interesy różnych grup społecznych, podejmując konieczne lecz niejednokrotnie niepopularne decyzje, jest wynikiem, który należy uznać za dobry.

Z okazji 25 rocznicy działalności samorządu lokalnego w Polsce pragnę złożyć wszystkim samorządowcom życzenia owocnej pracy na rzecz społeczności lokalnej przynoszącej Państwu satysfakcję z pełnienia zaszczytnych funkcji, a nam mieszkańcom zadowolenia ze swego samorządu i wzrost zaufania wspólnot samorządowych do swoich przedstawicieli w organach władz samorządowych."

Podczas tych przemówień była wyświetlana prezentacja dorobku samorządu gminy Ziębice.

9. Wystąpienia okolicznościowe.

Po przemówieniu Dyr. Jarosława Żurawskiego głos zabierali zaproszeni goście oraz byli jak i obecni samorządowcy min: poseł na sejm RP Anna Zalewska, Poseł na Sejm RP Teresa Świło,

senator RP Stanisław Jurcewicz, ksiądz proboszcz Bogusław Konopka, starosta powiatu Ząbkowickiego Roman Fester, byli burmistrzowie Ziębic : Ryszard Nowak, Tadeusz Wołski, Antoni Herbowski, obecna pani burmistrz Ziębic Alicja Bira oraz radna Rady Miejskiej w Ziębicach Agata Sobków.

Senator RP Stanisław Jurcewicz przekazał na ręce pani burmistrz Alicji Biry medal Senatu, a Przewodniczącej Rady Miejskiej w Ziębicach M. Majewskiej – Stolarek Orła Senackiego, aby przekazała go Senatorowi Stanu Colorado w USA.

10. Uhonorowanie samorządowców.

Po przemówieniach gości zostały wręczone dyplomy dla osób, które w ciągu ostatnich 25 lat przyczyniły się do kształtowania i rozwoju samorządu terytorialnego w gminie Ziębice (min. dla byłych jak i obecnych Sołtysów, dla były i obecnych radnych Rady Miejskiej w Ziębicach oraz pracowników Urzędu Miejskiego w Ziębicach).

11. Zamknięcie sesji.

Przewodnicząca Rady Miejskiej pani M. Majewska-Stolarek zamknęła obrady X sesji Rady Miejskiej w Ziębicach.

Po czym zaprosiła wszystkich obecnych gości na uroczyste sadzenie 25 krzewów przed Ziębickim Centrum Kultury oraz na poczęstunek.

Na tym protokół zakończono.

Przewodnicząca Rady Miejskiej: Małgorzata
Majewska-Stolarek

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Ziębicach
M. Stolarek
mgr Małgorzata Majewska-Stolarek

Sekretarz obrad: Krzysztof Lisowski

Protokolant: Katarzyna Bednarz

Podinspektor ds. obsługi
Biura Rady Miejskiej
Katarzyna Bednarz

